

Uchwała Nr
Rady Gminy Dąbrówno
z dnia 30 listopada 2018 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Dąbrówno na rok 2019

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U z 2018, poz. 994 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.) oraz art. 10 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 z późn. zm.) Rada Gminy Dąbrówno uchwala, co następuje:

§1

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Dąbrówno na rok 2019 w brzmieniu określonym w załączniku 1, stanowiącym integralną część niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dąbrówno.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku i podlega podaniu do publicznej wiadomości przez rozplakatowanie na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy Dąbrówno oraz wsiach sołectkich.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII**

**DLA GMINY DĄBRÓWNO
NA ROK 2019**

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. ORGANIZACJA PROGRAMU.....	4
III. PODSTAWY PRAWNE	5
IV. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	5
V. DIAGNOZA PROBLEMU UZALEŻNIEŃ W GMINIE DĄBRÓWNO	6
V.1. SPOŻYWANIE NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH PRZEZ mieszkańców gminy Dąbrowno	7
V.2. CZYNNIKI SPRZYJAJĄCE UZALEŻNIENIOM	8
2.1. Dostępność napojów alkoholowych	8
2.2. Bezrobocie	10
2.3. Przemoc w rodzinie	11
V.3. ROZPOWSZECHNIENIE UZALEŻNIEŃ OD ALKOHOLU, NARKOTYKÓW I INNYCH I SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH ORAZ UZALEŻNIEŃ BEAHWIORALNYCH WŚRÓD MŁODZIEŻY GMINY DĄBRÓWNO	12
VI. DZIAŁANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DZIAŁANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	15
6.1. Zadania gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	17
6.2. Zasady wynagradzania członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	17
VII. CEL I ZADANIA PROGRAMU	18
7.1. Cel główny	18
7.2. Zadania	18
VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU	18
IX. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII	19
X. MONITOROWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W GMINIE	19
XI. REKOMENDOWANE DZIAŁANIA W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY	19
XII. SZCZEGÓŁOWY WYKAZ ZADAŃ REALIZOWANYCH W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.....	20

I. WSTĘP

Używanie alkoholu i narkotyków powoduje duże szkody zdrowotne i społeczne. Do głównych szkód zdrowotnych spowodowanych nadużywaniem alkoholu należą między innymi: nadciśnienie, zaburzenia układu krążenia, zmiany nowotworowe. Oprócz ww. szkód zdrowotnych, do istotnych należą szkody społeczne spowodowane nadużywaniem alkoholu. Jako przykład takich szkód można podać: przestępczość, przemoc w rodzinie, naruszanie zasad bezpieczeństwa publicznego, wypadki komunikacyjne, ubóstwo, bezrobocie. Nie należy również pomijać wysokich kosztów ekonomicznych ponoszonych przez państwo spowodowanych problemami alkoholowymi. **Koszty te szacowane są przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na poziomie 1,3% PKB, tj. ok. 22,2 mld zł.** W świetle powyższych danych oczywistym staje się więc konieczność podejmowania działań mających na celu z jednej strony ograniczanie popytu na alkohol i inne używki, z drugiej strony mających na celu redukcję szkód zdrowotnych i społecznych, będących skutkiem używania substancji psychoaktywnych. Aby zwiększyć skutecznych ww. działań powinny być one podejmowane przede wszystkim na poziomie lokalnym (gminnym).

Zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zadania te polegają na:

- tworzeniu warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu
- ograniczaniu dostępności alkoholu
- zapewnianiu dostępności do rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych od alkoholu
- prowadzeniu działalności wychowawczej i informacyjnej
- zapobieganiu negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwaniu
- przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Do zadań własnych gminy należy „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu”.

W szczególności zadania obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci

uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13,15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii, określone są w Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

. Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii wykonywane są przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, w szczególności przez:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą
- nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych
- zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii.

II. ORGANIZACJA PROGRAMU

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla gminy Dąbrówno, zwany dalej Programem, określa strategię gminy w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Budowanie jednolitej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień na terenie gminy Dąbrówno, opiera się na systemowym wdrażaniu programów profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Zadania Programu dostosowane są również do możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Podstawą doboru zadań zawartych w Programie oraz sposoby ich realizacji jest analiza potrzeb lokalnych.

Program, w sposób kompleksowy podejmuje problemy dotyczące uzależnień od napojów alkoholowych i środków psychoaktywnych, w tym nowych substancji tzw. „dopalaczy” oraz przemocy związanej z uzależnieniem. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii opracowano zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020. Przy opracowaniu niniejszego Programu uwzględnione zostały także wskazówki wynikające z Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do

realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2019 roku oraz publikację Krajowego Biura ds. Zapobiegania Narkomanii pn. „Zasady tworzenia Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii”.

III. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek uchwalania niniejszego Programu wynika z art. 4¹ Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 z późn. zm.) oraz z art. 10 ust. 2-3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 z późn. zm.).

Inne, wybrane akty prawne mające zastosowanie w realizacji zdań Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w gminie Dąbrówno:

1. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t. jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1492 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1390 z późn. zm.),
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492).

IV. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

W Gminie Dąbrówno aktualnie zamieszkuje **4287** mieszkańców, w 18 sołectwach, które tworzy 26 miejscowości (stan na dzień 20.11.2018). Ilość mieszkańców w poszczególnych miejscowościach gminy w latach 2016, 2017 i 2018 (na dzień 20.11.2018) prezentuje poniższe zestawienie tabelaryczne:

L.p.	Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców		
		2016	2017	2018
1.	Bartki	36	38	38
2.	BRZEŹNO MAZURSKIE	106	104	106
3.	Dąbrowa	49	46	47
4.	DĄBRÓWNO	1016	1010	989
5.	ELGNOWO	288	282	285
6.	Fiugajki	83	76	76
7.	GARDYNY	156	151	148
8.	Jabłonowo	109	107	112
9.	JAGODZINY	116	116	114
10.	Jakubowo	24	23	21
11.	Kalbornia	28	26	28
12.	LESZCZ	128	122	120

13.	LEWAŁD WIELKI	227	218	218
14.	ŁOGDOWO	34	31	30
15.	MARWAŁD	325	342	324
16.	ODMY	46	49	51
17.	OKRĄGŁE	91	92	91
18.	OSIEKOWO	143	144	139
19.	OSTROWITE	90	90	92
20.	Pląchawy	68	72	73
21.	SAMIN	539	531	534
22.	SAMINEK	88	91	90
23.	Stare Miasto	7	7	7
24.	TUŁODZIAD	186	188	175
25.	WĄDZYŃ	107	106	104
26.	WIERZBICA	294	291	275
RAZEM		4384	4353	4287

Tab. 1. Liczba mieszkańców Gminy Dąbrówno w latach 2016 - 2018. W tabeli wyróżnione zostały sołectwa.
Źródło: pracowanie własne, UG Dąbrówno, 2018

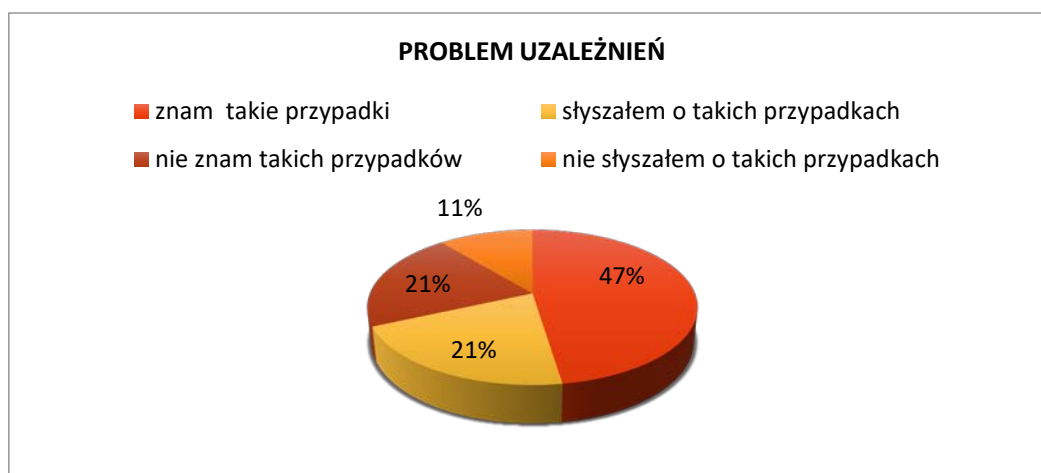
V. DIAGNOZA PROBLEMU UZALEŻNIEŃ W GMINIE DĄBRÓWNO

Problematyka uzależnień poddawana jest obecnie szerokiej analizie, której wynikiem będzie opracowanie w 2018 roku aktualnej *Diagnozy problemów społecznych w Gminie Dąbrówno*.

Jak wynika z badań przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy Dąbrówno w 2016 roku **jako problemy społeczne w gminie Dąbrówno wymagające pilnej interwencji**, ankietowani uznali: 1) **problemy związane z uzależnieniem** (wyboru takiego dokonało aż 57% ankietowanych), 2) **problemy związane z przemocą domową** (52,7%), 3) **problemy związane z zatrudnieniem** (47,5% wskazań). Wyniki badań jednoznacznie wykazały, że dla większości mieszkańców gminy najważniejszymi okazały się problemy związane z nadużywaniem alkoholu/uzależnieniem oraz przemocą domową. Nadal dużym problemem dla mieszkańców jest zatrudnienie/ znalezienie stałej pracy. W dalszej kolejności ankietowani jako wymagające pilnej interwencji uznali: **problemy związane z funkcjonowaniem rodzin i problemy związane z wychowaniem i edukacją dzieci i młodzieży**. Wyborów takich dokonało odpowiednio: 45,3% i 44,6%.¹

Na skalę tego zjawiska i wagę problemu wskazują odpowiedzi ankietowanych: wypowiedzi blisko połowy badanych (47%), świadczą o tym, że znają z własnego doświadczenia osoby uzależnione lub mające problem alkoholowy; 21% ankietowanych o takich przypadkach osób uzależnionych słyszało. Można więc przyjąć w oparciu o wyniki badań, że **blisko 70% ankietowanych zna osoby uzależnione lub słyszało o takich osobach – mieszkańcach gminy**. Dane te obrazuje poniższy wykres.

¹ Raport „Diagnoza problemów społecznych w Gminie Dąbrówno” 2016, str.24

Wykres 1. Ocena skali zjawiska uzależnienia od alkoholu, wg opinii mieszkańców gminy Dąbrówno biorących udział w badaniach ankietowych w 2016 roku

V.1. SPOŻYWANIE NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH PRZEZ MIESZKAŃCÓW GMINY DĄBRÓWNO

Aby oszacować ilość spożywanego przez mieszkańców gminy Dąbrówno alkoholu w ciągu ostatnich trzech lat (wszystkich jego rodzajów łącznie) przeanalizowane zostały wpływy za sprzedaż alkoholu wynikające z wydanych zezwoleń, na każdy rodzaj napojów alkoholowych: zezwoleń A na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu (najczęściej jest to piwo), zezwoleń B na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych zawierających od 4,5% do 8% alkoholu (głównie jest to wino), i zezwoleń C na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu są to już mocne trunki, jak wódka. Aktualnie na terenie gminy Dąbrówno sprzedaż alkoholu prowadzona jest przez 14 podmiotów.

Aby ocenić jak zmieniało się na przestrzeni ostatnich trzech lat spożycie alkoholu wśród mieszkańców gminy Dąbrówno, zestawiono wartości sprzedaży alkoholu w latach 2012 – 2017 (wg składanych przez sprzedawców do Urzędu Gminy Dąbrówno oświadczeń o wartości sprzedanego alkoholu). Dane te obrazuje tabela 2 i 2a.

Wartość sprzedaży alkoholu wg oświadczeń składanych przez sprzedawców Gminy Dąbrówno w latach 2015 – 2017		
2015	2016	2017
2.795.000	2.608.883	2.627.664

Tabela 2. Wartość sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Dąbrówno, wg oświadczeń sprzedawców. Źródło: opracowanie własne, UG Dąbrówno, 2018

Dane zawarte w tabeli 2 wskazują, że po istotnym skokowym wzroście spożycia alkoholu w roku 2015 wysokie spożycie alkoholu utrzymuje się na przestrzeni ostatnich trzech lat. Dla porównania wartość sprzedanego alkoholu w latach poprzednich: 2012 – 2014 przedstawia poniższe zestawienie

Wartość sprzedaży alkoholu wg oświadczeń składanych przez sprzedawców Gminy Dąbrówno w latach 2012 - 2014		
2012	2013	2014
1.104.051	1.616.391	2.038.282

Tabela 2a. Wartość sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Dąbrówno, wg oświadczeń sprzedawców. Źródło: opracowanie własne, UG Dąbrówno, 2018

Dane te potwierdzają odczucia samych mieszkańców gminy Dąbrówno: **57% ankietowanych, biorących udział w badaniach 2016 roku, uznało uzależnienie za największy problem społeczny.** W badaniu tym aż 70% ankietowanych udzieliło odpowiedzi, że zna osoby uzależnione od alkoholu lub słyszało o takich osobach – mieszkańcach gminy.

V.2. CZYNNIKI SPRZYJAJĄCE UZALEŻNIENIOM

Mieszkańcy gminy Dąbrówno w badaniach ankietowych, głównych przyczyny problemu uzależnienia upatrywali w **łatwym dostępie do używek**, w tym alkoholu (odpowiedzi takiej udzieliło 39% badanych) i **braku pracy** (38% ankietowanych w problemach z zatrudnieniem upatruje głównej przyczyny uzależnienia). Ankietowani wskazywali również **silne powiązanie zjawiska przemocy domowej z problemem alkoholowym.**

2.1. Dostępność napojów alkoholowych

W związku z zapisem Ustawy o samorządzie gminnym oraz Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w 2018 roku Rada Gminy Dąbrówno przyjęła trzy Uchwały: 1) Uchwała w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Dąbrówno (Uchwała Nr L/308/18 z dnia 30 sierpnia 2018 roku). Zgodnie z przyjętą uchwałą Rada Gminy Dąbrówno „§ 1. Ustala maksymalną liczbę 50 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Dąbrówno przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, z tego: 1. 20 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa, 2. 15 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), 3. 15 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu” oraz § 2 ww. Uchwały „Ustala maksymalną liczbę 17 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Dąbrówno przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, z tego: 1. 7 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa, 2. 5 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), 3. 5 zezwoleń na

sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu”. Na dzień dzisiejszy limit nie został wykorzystany. Z § 3 wynika, że punkty sprzedaży i podawania alkoholu nie mogą być usytuowane

w odległości nie mniejszej niż 30 m od: placówek oświatowo – wychowawczych, obiektów kultu religijnego i obiektów sportowych. Pomiaru odległości dokonuje się najkrótszą drogą wzdłuż ciągów komunikacyjnych od drzwi wejściowych miejsc określonych w pkt.1 do drzwi wejściowych miejsc sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych.

30.08.2018 przyjęta została również przez Radę Gminy Uchwała w sprawie wprowadzenia odstępstw od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie Gminy Dąbrówno (Uchwała Nr L/309/18 z dn. 30.08.2018). W miejscach wymienionych w par.1 ust. 1, napoje alkoholowe spożywać będzie można wyłącznie: „1) w czasie odbywania się imprez kulturalnych, festynów, dożynek, pikników, koncertów oraz imprez sołeckich 2) w przypadku wynajęcia miejsc celem organizacji uroczystości i imprez okolicznościowych, z wyłączeniem miejsc określonych w ust 1 pkt 15-17” tj. Rynek w Dąbrównie (działka 197/2), teren parku w Dąbrównie (działki 119, 566, 567), i kompleksu boisk w Dąbrównie (działka 49/5).

Uchwałą Nr LI/319/2018 z dnia 27 września 2018 zmieniono Uchwałę Nr L/309/18 Rady Gminy Dąbrówno, w sprawie wprowadzenia odstępstw od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie Gminy Dąbrówno. Zmiana dotyczyła § 1:1, dodany został pkt 20 w następującym brzmieniu „20) teren pn. „Zakątek nad Dąbrową”, działka Nr 562, w Dąbrównie” oraz w ust. 2 pkt. 2 druga część zdania otrzymała brzmienie „z wyłączeniem miejsc określonych w ust. 1 pkt. 15-17 i pkt.20”.

Uchwały stanowią prawo miejscowe, regulują ponadto jeszcze inne ważne i istotne z zakresu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi działania. Na terenie gminy znajdują się 3 szkoły podstawowe (Publiczna Szkoła Podstawowa w Dąbrównie, Publiczna Szkoła Podstawowa w Elgnowie i Publiczna Szkoła Podstawowa w Marwałdzie; klasy gimnazjalne zostały włączone do Publicznej Szkoły Podstawowej w Dąbrównie), obiekty kultu religijnego oraz obiekty sportowe. W gminie Dąbrówno zamieszkuje aktualnie 4.287 osób (stan na 20.11.2018 roku), na terenie gminy funkcjonuje 19 punktów sprzedaży alkoholu (sprzedaż alkoholu wg kategorii A prowadzą wszystkie punkty, sprzedaż alkoholu kategorii B – 12 punktów, kategorii C – 14). Dla porównania w roku 2017 było 21 punktów sprzedaży alkoholu.

W 2018 roku we wszystkich punktach sprzedaży alkoholu (przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży) przeprowadzono szkolenie dla sprzedawców i właścicieli. Szkolenie zawierało elementy kontroli dotyczące głównie sposobu eksponowania alkoholu, konieczności umieszczania w

widocznym miejscu informacji o zakazie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i osobom będącym w stanie po spożyciu alkoholu, zakazie spożywania alkoholu na terenie sklepu i w miejscu publicznym. Przedmiotem szkolenia była szeroko pojęta profilaktyka alkoholowa, a głównym celem uświadomienie uczestnikom konsekwencji wynikających z niedozwolonej, nielegalnej sprzedaży alkoholu, a także trening przydatnych w pracy sprzedawcy umiejętności, np. asertywnego odmawiania. Podczas szkolenia uczestnicy otrzymali ulotki, informatory oraz zaświadczenia o ukończeniu szkolenia. Realizatorem szkolenia dla sprzedawców był specjalista PARPA z Centrum Profilaktyki i Reedukacji Atelier w Krakowie. Termin szkolenia został zaplanowany tak, aby wzmocnić działania ochraniające dzieci i młodzież przed wakacyjną, zbyt wczesną inicjacją alkoholową (szkolenie odbyło się 11 czerwca 2018 roku). Po szkoleniu sporządzony został Raport, zawierający wnioski i spostrzeżenia trenera. W roku 2018 nie było prowadzonych kontroli punktów sprzedaży alkoholu przez członków GKRPA i pracownika Urzędu Gminy w Dąbrównie.

2.2. Bezrobocie

Problem bezrobocia jest jednym z głównych problemów społecznych mieszkańców gminy Dąbrówno. Na wagę problemu wskazują dane statystyczne. Analiza powodów przyznawania pomocy przez GOPS w Dąbrównie wskazuje, że bezrobocie od wielu lat jest głównym powodem wsparcia udzielanego przez GOPS. Z informacji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrównie wynika, że na 210 rodzin którym przyznane zostały świadczenia przez GOPS, **aż 121 rodzin** otrzymało pomoc z powodu bezrobocia (**stanowi to aż 57,6% wszystkich korzystających z pomocy rodzin**). W rodzinach tych łącznie z pomocy skorzystało 544 osób (członkowie rodzin).

W tej sytuacji wysoce niepokojącym jest zestawienie powyższych danych (dotyczących bezrobocia) z danymi dotyczącymi ilości środków finansowych przeznaczanych przez mieszkańców gminy na zakup alkoholu (**w roku 2017: 2.627.664 zł**). **Wysokość środków przeznaczanych w rodzinach za zakup alkoholu** (pamiętać należy, że dane te dotyczą zakupów dokonywanych tylko w punktach sprzedaży na terenie Dąbrówna) **niezmiennie od około trzech lat utrzymuje się na tym bardzo wysokim poziomie** ponad 2.600.000 zł (w stosunku do roku ubiegłego, wprawdzie nieznacznie ale wzrosła o kolejne. 20.000 zł). **Dane te sugerują, że alkohol jest ważną pozycją w budżetach domowych rodzin, niezależnie od sytuacji materialnej i zjawiska bezrobocia.**

2.3. Przemoc w rodzinie

Problem przemocy domowej na terenie gminy Dąbrówno do 2017 roku nie był poddawany bardziej wnikliwym i szczegółowym badaniom jakościowym i ilościowym. Zauważony został w ostatnim czasie, w związku z podjęciem szerszych działań adresowanych do rodzin borykających się z problemem uzależnienia. Zjawisko przemocy w nierozłączny sposób wiąże się bowiem z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Według danych statystycznych Policji większość sprawców fizycznego lub psychicznego znęcania się nad członkami rodziny działa pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych. Działania informacyjne w skali całego kraju oraz lokalne, w tym cykliczne kampanie „przeciw przemocy” przyczyniają się do zwiększenia wśród ofiar i świadków przemocy świadomości dotyczącej poznania swoich praw oraz nazw i adresów instytucji pomocowych.

Zjawisko przemocy domowej na terenie gminy Dąbrówno „wypłynęło” również przy zacieśnieniu współpracy, pomiędzy służbami działającymi na rzecz rodziny, w ramach prac Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i rozszerzenia działań pomocowych Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jakie miało miejsce w okresie ostatnich trzech lat. W badaniach przeprowadzonych w ramach diagnozy problemów społecznych w gminie Dąbrówno w 2016 roku, 20% ankietowanych udzieliło odpowiedzi, że zna osobiście przypadki rodzin, w których występuje problem przemocy domowej a 24% mieszkańców biorących udział w badaniu słyszało o tym, że w jakiejś konkretnej rodzinie dochodzi do przemocy.

W percepcji mieszkańców gminy problem przemocy domowej na terenie gminy Dąbrówno mocno powiązany jest z problemem uzależnienia od alkoholu. Mieszkańcy biorący udział w badaniach ankietowych właśnie **uzależnienie** wskazali jako **główną przyczynę przemocy w rodzinie**. Opinię taką wyraziło aż 65,2% ankietowanych. Drugim co do ważności czynnikiem odpowiedzialnym za zachowania przemocowe sprawców w ocenie badanych były: przekazywane **wzorce rodzinne** (wyboru takiego dokonało 25,7%) oraz **stres i trudna sytuacja materialna** (na tę przyczynę przemocy wskazało ok. 21% ankietowanych). Jako przyczynę, która również może mieć duży wpływ na przemoc domową uznali ankietowani także problemy wychowawcze (15% wyborów).
Za: „Diagnoza problemów społecznych w gminie Dąbrówno”, Raport 2016.

W roku 2018 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspierała procedurę interwencji wobec przemocy w rodzinie „Niebieska Karta”- członek GKRPA brał udział w pracach grup roboczych. Od listopada 2017 roku GKRPA w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego reprezentowana była przez p. Iwona Gurgielewicz, w roku 2018 przez Panią Agnieszkę Gąsiorowską.

Z danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Dąbrównie, wynika, że w roku 2018 (do 20 listopada 2018 r) wpłynęło 11 formularzy „Niebieskiej Karty – A”, w 10 przypadkach wszczęto procedurę NK. Do GKRPA wpłynęło 6 wniosków o podjęcie działań w stosunku do osób

nadużywających alkoholu. W 1 przypadku Zespół Interdyscyplinarny złożył wniosek do Sądu o wszczęcie postępowania z art. 207 kk. Ogółem w 2018 roku realizowanych było 27 procedur Niebieskiej Karty:

kontynuacja z 2016 roku (4), kontynuacja z 2017 (13) i założone w 2018 (10). W ciągu roku 2018 zakończono 16 procedur: 1 z 2018 roku, 12 z 2017 roku i 3 z roku 2016. Grupy robocze zbierają się według indywidualnego planu pracy z daną rodziną.

Z powyższych danych wynika, że zjawisko przemocy w Gminie Dąbrówno utrzymuje się na stosunkowo wysokim poziomie i konieczne jest nadal kompleksowe oraz wzmożone działanie wszystkich służb działających na rzecz rodziny. **Niepokojący jest również fakt, iż osoby wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, w większości procedur dopuszczają się przemocy wobec rodziny po spożyciu alkoholu**, co sugeruje, że jest to istotny problem w naszej Gminie. Z opinii członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Dąbrównie wynika również, że wciąż mała jest świadomość wśród społeczności co do możliwości korzystania z bezpłatnej pomocy i zmiany sytuacji w rodzinie oraz praw osób pokrzywdzonych.

V.3. ROZPOWSZECHNIENIE UZALEŻNIEŃ OD ALKOHOLU, NARKOTYKÓW I INNYCH I SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH ORAZ UZALEŻNIEŃ BEAHWIORALNYCH WŚRÓD MŁODZIEŻY GMINY DĄBRÓWNO

Nie jest znany aktualny stan rozpowszechnienia uzależnień od alkoholu oraz uzależnień tzw. behawioralnych wśród młodzieży z terenu gminy Dąbrówno. Badania w tym zakresie zaplanowano do realizacji w roku 2019.

W roku 2018 z inicjatywy Pełnomocnika ds. profilaktyki przeprowadzone zostały natomiast wśród dzieci i młodzieży (uczniów szkół publicznych z terenu gminy Dąbrówno) badania dotyczące zagrożeń ze strony narkotyków, dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych. Raporty szczegółowe z przeprowadzonych badań zostały przesłane do pedagogów Publicznej Szkoły Podstawowej w Dąbrównie, Publicznej Szkoły podstawowej w Marwałdzie i Elgnowie. Ww. placówki otrzymały również raport zbiorczy, zawierający wnioski końcowe i rekomendacje do planowanych działań, ukierunkowanych na wzmocnienie czynników chroniących w oddziaływaniach profilaktycznych.

Z uwagi na wdrażaną w bieżącym roku szkolnym reformę edukacyjną, wiedza na temat ww. problemu wydawała się niezmiernie ważna przy planowaniu i podejmowaniu działań profilaktycznych (zarówno tych z obszaru profilaktyki uniwersalnej jak i profilaktyki selektywnej). Uczniowie starsi pojawili się w szkole podstawowej, a zgodnie z prawidłowościami rozwojowymi, dzieci w tym okresie są szczególnie narażone na eksperymentowanie z używkami oraz podatne na wpływy rówieśnicze. Pamiętać należy również, że „dopalacze” są łatwo dostępne w sprzedaży internetowej.

Raport w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych (2018) zawiera wnioski z badań uczniów:

W obszarze podstawowej wiedzy na temat substancji psychoaktywnych: Zdecydowana większość uczniów biorących udział w badaniu do substancji psychoaktywnych zaliczyła: dopalacze, narkotyki i niektóre leki. Te trzy grupy substancji należały do najczęściej wybieranych. Dotyczyło to zarówno uczniów klas szkoły podstawowej jak i gimnazjum. W klasach VI i II gimnazjum dodatkowo często do substancji psychoaktywnych włączany był alkohol (47% uczniów klas VI i 56% uczniów klas II gimnazjum). Większość uczniów (70% ogółu) definiując dopalacze wskazywała, że jest to *substancja naturalna lub syntetyczna (albo mieszanka tych substancji) o działaniu odurzającym lub pobudzającym, zbliżona do działania narkotyku* (85% uczniów gimnazjum i 57% uczniów szkoły podstawowej). Dostyc spora liczba uczniów kojarzyła jednak dopalacze z określeniami sensu stricte marketingowymi, wprowadzonymi przez handlujących dopalaczami, które rozmywiają szkodliwy charakter produktów (określenia: *produkty kolekcjonerskie*). Wśród ankietowanych byli też pojedynczy uczniowie, którzy wyrażali opinię, że dopalacze są bezpiecznymi odpowiednikami narkotyków, które są zalegalizowane.

W obszarze szkodliwości zażywania dopalaczy: Wszyscy uczniowie biorący udział w badaniach mają świadomość szkodliwości zażywania dopalaczy. Częściej jednak akcentowany jest przez nich aspekt szkód o charakterze psychicznym aniżeli szkodliwy wpływ na zdrowie fizyczne, co w przypadku dopalaczy nie jest odbiciem rzeczywistych strat zdrowotnych. W świetle wyników badań wydaje się, że młodzież nie docenia szkód, które wywołują dopalacze w sferze zdrowia fizycznego (nieodwracalnych uszkodzeń układu nerwowego, przewodu pokarmowego, wzroku itp.), zaś szkody psychiczne / emocjonalne nie wydają się młodym ludziom aż tak niebezpieczne i „nieodwracalne”. Około 90% uczniów ma świadomość, że dopalacze uzależniają.

W obszarze powodów sięgania po dopalacze i inne środki psychoaktywne: Głównymi powodami sięgania przez młodzież po dopalacze i inne substancje psychoaktywne, na jakie wskazali ankietowani uczniowie było przede wszystkim: 1) ucieczka od problemów 2) relaksacja 3) chęć zintensyfikowania zabawy i 4) dla towarzystwa. Dotyczy to praktycznie każdego przedziału wiekowego. Wyniki te sugerują, że uczniowie nie potrafią sobie konstruktywnie radzić z problemami i sięgają po rozwiązania najprostsze ale nieskuteczne, o charakterze ucieczkowym, groźne w dalszej perspektywie czasowej. Tendencja ta ujawniła się w badaniach bardzo wyraźnie i praktycznie dotyczy uczniów wszystkich diagnozowanych zespołów klasowych. Sięganie po dopalacze jako ucieczkę przed problemami wskazało od 50 do 73% ankietowanych uczniów. Na uwagę zasługuje również fakt, że zabawę i relaks większość młodych ludzi kojarzy automatycznie z używkami. Wydaje się wobec powyższego, że

należałoby w pracy profilaktycznej i wychowawczej położyć większy nacisk na kształtowanie umiejętności poszukiwania konstruktywnych sposobów rozwiązywania trudnych, problemowych sytuacji życiowych oraz wskazywaniu różnych form i sposobów rozładowywania napięć emocjonalnych (lęku, niepokoju, złości itp.) bez konieczności stosowania używek.

W obszarze kontaktu z dopalaczami i miejsc zakupu dopalaczy przez uczniów: Najwięcej młodzieży na pytanie, gdzie można mieć styczność z dopalaczami odpowiedziało, że na dyskotekach, ogniskach oraz w miejscach spotkań z kolegami, w czasie wolnym. Niepokój wzbudza przekonanie uczniów klas gimnazjalnych o tym, że miejscem w którym można mieć kontakt z dopalaczami jest również szkoła (odpowiedzi takiej udzieliło ponad 40% ankietowanych). Jednocześnie uczniowie gimnazjum nie wskazywali szkoły jako miejsca zakupu dopalaczy. Wszyscy biorący udział w badaniu ankietowym uczniowie wyrażali przekonanie, że dopalacze są dostępne w ich miejscu zamieszkania, na podwórkach. Jako główne miejsca zakupu dopalaczy ankietowani uczniowie wskazali: 1) Internet 2) znajomych (często z miejsca zamieszkania) i 3) sklep. Wśród wszystkich badanych 4 uczniów gimnazjum i 3 uczniów szkoły podstawowej deklaroowało, że miało kontakt z dopalaczami.

Obszar oddziaływań rodzicielskich w profilaktyce uzależnień od substancji psychoaktywnych: W świetle wyników badań w obszarze oddziaływań rodzicielskich, niepokój może budzić utrudniona komunikacja pomiędzy rodzicami a ich dziećmi, dotycząca sytuacji trudnych, problemowych i zagrożeń XXI wieku. Do zagrożeń tych należy w dużej mierze łatwy dostęp do różnego rodzaju substancji psychoaktywnych oraz największego zagrożenia jakim są dopalacze (z racji nieprzewidywalnego składu niebezpiecznych, substancji zagrażających bezpośrednio życiu). Jest to szczególnie niebezpieczna sytuacja w przypadku dorastającej młodzieży (śródm gimnazjalistów ponad 40% podało, że nie rozmawiało na temat dopalaczy i narkotyków: 50% uczniów klas III i 33% uczniów klas II). W klasach młodszych (uczniowie klas IV – VII) sytuacja okazała się bardzo zróżnicowana, np. uczniowie klas VII podali w 100% że rozmawiali z rodzicami na temat narkotyków i dopalaczy, wśród uczniów klas VI – rozmawiało z rodzicami tylko 46%, w klasach V – 27% a w klasach IV – 66% uczniów odbyło takie rozmowy z rodzicami. Na pewno obszar ten wymaga ciągłego monitorowania i wspierania rodziców.

Dla porównania wg danych ogólnopolskich możemy stwierdzić, że niemal wszyscy badani słyszeli o „dopalaczach”, jednak tylko 8,3% uczniów klas trzecich gimnazjów i 6,9% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych było kiedykolwiek w sklepie z „dopalaczami”. Odsetki uczniów, którzy kiedykolwiek używali dopalaczy są równie niskie (7,8% gimnazjalistów i 12,2% uczniów szkół ponadgimnazjalnych). W ciągu ostatnich 30 dni „dopalaczy” używało 2% gimnazjalistów i 0,7% uczniów szkół ponadgimnazjalnych (wyniki badań „Młodzież 2016” CBOS, 2017). W tym obszarze

również wyniki badań ogólnopolskich mogą jednak odbiegać znacząco od rzeczywistości w szkołach wiejskich, gdzie właśnie dostęp do dopalaczy może być o wiele łatwiejszy aniżeli do narkotyków.

Wobec powyższego stanu, koniecznym wydaje się zaplanowanie i przeprowadzenie w roku 2019 dalszej diagnozy rozpowszechnienia takich używek jak: alkohol, diagnozy co do wieku inicjacji alkoholowej oraz zagrożeń ze strony przemocy rówieśniczej i odrzucenia przez grupę rówieśniczą. Badania takie zostaną przeprowadzone przy współudziale pedagogów szkolnych w 2019 roku, a raport po diagnozie posłuży opracowaniu strategii działań profilaktycznych w ww. obszarach.

VI. DZIAŁANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Do zadań wójta zgodnie z art. 4¹ ust 3 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy powołanie Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Szczegółowe zadania Komisji zostały określone w załączniku Nr 1 Zarządzenia Wójta nr Or.0050.92.2018 z dnia 04 lipca 2018 r. Można je ogólnie określić jako: 1. inicjowanie działań w zakresie określonym w pkt 3 ust. 1 - 5 oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wydają opinię w drodze postanowień stanowiące warunek wydania zezwolenia przez Wójta na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2018 ogniskowała się wokół problemów motywowania zgłaszanych do Komisji osób, do podjęcia leczenia odwykowego (lub leczenia farmakologicznego) oraz kierowania do konkretnych form pomocy (terapeuta uzależnień, psycholog, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy domowej) lub placówek terapeutycznych. Łącznie w okresie od stycznia 2018 roku do 20 listopada 2018 roku odbyło się 13 posiedzeń GKRPA, w grudniu zaplanowane jest jeszcze jedno posiedzenie. Wysłanych zostało 30 wezwań do stawiennictwa na posiedzenia GKRPA oraz 11 zaproszeń dla wnioskodawców i osób współuzależnionych. Osobom wzywanych na posiedzenia GKRPA proponowano pomoc specjalistyczną (rozmowy motywujące do zachowania abstynencji lub ograniczenia spożywania alkoholu

z psychologiem i terapeutą uzależnień, spotkania wspierające osoby współuzależnione, poddanie się leczeniu farmakologicznemu – pomoc w zakupie leku, umówieniu wizyty u lekarza). Większość osób skorzystała z oferowanej pomocy specjalistycznej. Jedna osoba została skierowana na badania w kierunku uzależnienia od alkoholu, jedna osoba bierze udział w zajęciach programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej.

Pełnomocnik Wójta pełni jednocześnie funkcję sekretarza Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W związku z rezygnacją z udziału w pracach GKRPA jednego z jej członków, w lipcu 2018 roku nastąpiła zmiana w składzie GKRPA. Obecnie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa na mocy Zarządzenia Wójta Gminy Dąbrówno Nr Or.0050.92.2018 z dnia 04 lipca 2018 r. Celem wykonania zadań związanych z profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych powołano następujące osoby: 1) Małgorzata Malimon – przewodnicząca, 2) Mariola Niedoba – sekretarz, 3) Iwona Gurgielewicz – członek, 4) Agnieszka Gąsiorowska – członek, 5) Wojciech Zelmański – członek. W roku 2018 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspierała procedurę interwencji wobec przemocy w rodzinie „Niebieska Karta”- udział w pracach grup roboczych, regularnie powoływano członka GKRPA. Od listopada 2017 roku GKRPA w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego reprezentowana była przez p. Iwona Gurgielewicz, w roku 2018 przez Panią Agnieszkę Gąsiorowską.

Nadal jesteśmy jedną z nielicznych gmin powiatu ostródzkiego, zapewniających dużą dostępność do wykwalifikowanej kadry specjalistów pomagających osobom uzależnionym od alkoholu, jak i osobom pijącym ryzykownie, zagrożonym uzależnieniem oraz członkom rodzin z problemem alkoholowym. **W roku 2018 nadal funkcjonował Punkt Konsultacyjno – Informacyjny przy GKRPA.** W stosunku do roku ubiegłego wzrosła ilość udzielonych konsultacji udzielonych przez terapeutę uzależnień i psychologa. Dodatkowym atutem jest fakt dostępności do psychologa w soboty. W sumie do 20.11.2018 roku psycholog udzielił **73 indywidualnych konsultacji**, terapeuta – **87 indywidualnych konsultacji** i porad specjalistycznych. Ilość udzielanych w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym konsultacji specjalistycznych systematycznie, corocznie wzrasta, co może wskazywać z jednej strony na rosnące potrzeby w tym zakresie, z drugiej strony na wzrost świadomości społecznej i łatwość dostępu do pomocy specjalistycznej na terenie gminy.

W 2018 roku przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrównie działała również Grupa wsparcia dla osób uzależnionych z terenu gminy Dąbrówno. Grupa wsparcia działa od trzech lat. **W roku 2018 odbyły się 32 spotkania grupy wsparcia.** Spotkania miały przede wszystkim na celu motywowanie uczestników do utrzymania abstynencji i wspieraniu poprzez wymianę doświadczeń dotyczących sposobów radzenia sobie z trudnościami życiowymi bez wsparcia alkoholowego. W grupach uczestniczyło 15 osób, częstotliwość spotkań była duża (praktycznie grupa spotykała się raz w tygodniu) co może wskazywać na duże zapotrzebowanie w tym zakresie. Grupy były wspierane przez terapeutę uzależnień, pracującym w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym.

Całość działań podjętych przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrównie jednoznacznie wskazuje na występowanie problemu uzależnienia wśród mieszkańców gminy, który do 2015 roku nie został prawidłowo zdiagnozowany.

6.1. Zadania gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy: 1) Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dokonywanie analizy potrzeb w tym zakresie. 2) Udzielanie osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, w tym: - przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia lub objęcie terapią, - motywowanie i zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, - kierowanie do biegłych w przedmiocie orzekania o uzależnieniu, - kierowanie spraw do sądu o wydanie orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, - podejmowanie działań zmierzających do zapobiegania przemocy w rodzinie, - kierowanie osób uzależnionych i uwikłanych przez przemoc domową do specjalistów i instytucji świadczących usługi specjalistyczne, - inicjowanie działań zmierzających do animacji i aktywizacji środowiska lokalnego w niesienie pomocy osobom uzależnionym i problemem przemocy, - inicjowanie i organizacja szkoleń, debat i konferencji w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, - organizowanie pomocy dzieciom ze środowisk zagrożonych marginalizacją, ze szczególnym uwzględnieniem problemów uzależnień. 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy, w szczególności: - inicjowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, - inicjowanie i prowadzenie kampanii informacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej, - podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, ze szczególnym naciskiem na promocję zdrowego stylu życia, kierowanych do dzieci i młodzieży, - wspieranie realizacji pozalekcyjnych programów (zajęć) sportowych, opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych, 4) Podejmowanie działań na rzecz ograniczania dostępności do alkoholu: - prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, - podejmowanie działań wobec firm prowadzących reklamę napojów alkoholowych w sposób niezgodny z przepisami, - podejmowanie działań informacyjnych i profilaktycznych skierowanych do kierowców pojazdów mechanicznych, - prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż alkoholu. 5) Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi w rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy w rodzinie: - organizacja i współorganizacja szkoleń, debat,

konferencji i imprez profilaktycznych, - prowadzenie działań o charakterze interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania i usuwania skutków problemów uzależnień i przemocy.

Do kompetencji GKRPA należą również zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy z dnia 29 lipca 2015 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

6.2. Zasady wynagradzania członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych

Za udział w posiedzeniu Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członek Komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 120,- zł (słownie: sto dwadzieścia złotych). Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności sporządzona na posiedzeniu Komisji.

VII. CEL I ZADANIA PROGRAMU

Ustawa o zdrowiu publicznym [Ustawa z dnia 11 września 2015 r. w art. 19 pkt 4 wprowadziła zmiany do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Między innymi art. 4¹ ust. 2 otrzymał brzmienie: „Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika”

7.1. Cel główny

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Dąbrówno; podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury spożycia i wzorów używania napojów alkoholowych oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

7.2. Zadania

Wykaz zadań realizowanych w ramach Programu zamieszczony jest w Rozdziale XII: Szczegółowy wykaz zadań realizowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja zadań w ramach Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Dąbrówno finansowana będzie ze środków własnych Gminy pochodzących w 100% z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dodatkowym źródłem finansowania mogą być inne środki, pozyskiwane zarówno przez Gminę, jak też realizatorów i partnerów, których wykaz zamieszczono w Rozdziale XII.

IX. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Za koordynację i realizację Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla gminy Dąbrówno odpowiedzialny jest Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii realizowany jest we współpracy z innymi podmiotami, w tym: 1) podmiotami i instytucjami realizującymi zadania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w ramach swoich zadań statutowych, 2) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 3) organizacjami pozarządowymi, 4) organizacjami kościelnymi i związkami wyznaniowymi.

Szczegółowy wykaz zadań Programu przedstawiony został w Rozdziale XII. W tabeli zawarte są zadania Programu wraz ze wskaźnikami ich wykonania oraz wskazani są realizatorzy zadań.

X. MONITOROWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W GMINIE DĄBRÓWNO

Monitorowanie sytuacji w zakresie uzależnień od alkoholu i narkotyków stanowi podstawę do planowania działań profilaktycznych oraz oceny ich skuteczności. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie gminy Dąbrówno polegać będzie w szczególności na: 1) przeprowadzaniu cyklicznych badań na temat skali uzależnień na terenie gminy; 2) ewaluacji realizowanych programów profilaktycznych i terapeutycznych, 3) analizie sprawozdań z realizacji zadań. Dane te są przydatne przy podejmowaniu decyzji dotyczących ewaluacji podejmowanych działań programowych oraz przy planowaniu kolejnych działań profilaktycznych mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w środowiskach rodzinnych.

W roku 2019 zaplanowane zostały badania w dwóch obszarach: 1) badanie problemu inicjacji i spożywania alkoholu przez młodzież i 2) sytuacji braku tolerancji i odrzucenia przez rówieśników, w środowisku młodzieży ze starszych klas szkół podstawowych. Badaniami zostaną objęci uczniowie wszystkich szkół gminy Dąbrówno.

XI. REKOMENDOWANE DZIAŁANIA W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY

Analiza danych zawartych w części diagnostycznej Programu pokazuje, że istotnymi czynnikami sprzyjającymi rozwojowi uzależnień w gminie Dąbrówno są przede wszystkim: **przemoc, bezrobocie, niski status społeczno – materialny oraz nieprawidłowo funkcjonowanie rodzin.**

Koniecznym więc jest: 1) Intensyfikacja działań mających na celu zmniejszanie skali zjawiska przemocy w rodzinie, poprzez różne formy doskonalenia umiejętności i kompetencji społecznych, w tym rodzicielskich wśród grup ryzyka, 2) Prowadzenie działań profilaktycznych: realizacja programów profilaktyki selektywnej wśród grup szczególnie narażonych na uzależnienie (np. członków rodzin z problemem przemocy), 3) Prowadzenie profilaktyki selektywnej, skierowanej do grup młodzieży eksperymentującej z alkoholem 4) Realizacja działań profilaktycznych, w tym realizacja programów z zakresu profilaktyki uniwersalnej (szczególnie z wykorzystaniem programów rekomendowanych: www.parpa, www.narkomania.gov, www.ore.edu.pl oraz programów zalecanych, w ramach dobrych praktyk przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie), adresowanych do dzieci i młodzieży, 4) Kontynuowanie dobrych praktyk oraz poszukiwanie nowych form współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, 5) Prowadzenie działań edukacyjnych, adresowanych do społeczności lokalnej, mających na celu zwiększenie świadomości na temat rozmiaru problemu alkoholowego w gminie, 6) Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i osób współuzależnionych, 7) Zwiększenie pomocy rodzinom z problemem przemocy domowej, 8) Podnoszenie kompetencji społecznych oraz umiejętności wychowawczych rodziców (wśród rodzin o niskim statusie społecznym).

XII. SZCZEGÓŁOWY WYKAZ ZADAŃ REALIZOWANYCH W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Do zadań własnych gminy, zgodnie z Ustawą z dn. 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży,

w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,

- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej. Zadania te są realizowane w ramach corocznie uchwalanych gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (rekomendacje PARPA 2019).

Ustawa o zdrowiu publicznym w art. 19 pkt 4 wprowadziła zmiany do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Między innymi art. 4¹ ust. 2 otrzymał brzmienie: **„Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.** Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika”.

Realizując gminne programy, należy przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostanie wpisane do gminnego programu, miało związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w rozumieniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ponieważ tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych („W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18”). **W kontekście nowego brzmienia art. 4¹, planując działania w ramach gminnych programów, należy jednocześnie uwzględnić zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia.**

WYKAZ ZADAŃ REALIZOWANYCH W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Zadanie gminy zgodnie z ustawą ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU		
Działania	Wskaźniki	Realizacja kierunku działań określonego w Narodowym Programie Zdrowia
Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin: udzielanie pomocy osobom uzależnionym i członkom rodzin z problemem alkoholowym (przez terapeutę uzależnień i psychologa).	<ul style="list-style-type: none"> - ilość konsultacji specjalistycznych - ilość dyżurów psychologa i terapeuty uzależnień) 	2.4.1 Zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych 3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa
Współpraca z poradniami specjalistycznymi (w tym poradniami leczenia uzależnień i współuzależnienia).	<ul style="list-style-type: none"> - ilość placówek zdrowotnych, świadczących pomoc dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, z którymi nawiązana została stała współpraca 	2.4.1 Zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych 3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa
Pomoc w organizacji i działaniu grup wsparcia dla osób uzależnionych na terenie gminy.	<ul style="list-style-type: none"> - ilość osób korzystających z pomocy grup wsparcia - ilość spotkań 	2.4.1 Zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych 3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa
Prowadzenie działań edukacyjno – korekcyjnych dla sprawców przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> - ilość osób stosujących przemoc, uczestniczących w spotkaniach edukacyjno - korekcyjnych - ilość spotkań 	3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa
Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie motywowania do podjęcia leczenia odwykowego oraz kierowania do konkretnych placówek terapeutycznych.	<ul style="list-style-type: none"> - ilość posiedzeń komisji - ilość osób zmotywowanych do podjęcia leczenia 	2.4.1 Zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych 3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa

Zadanie gminy zgodnie z ustawą UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOLOWE, POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ W RODZINIE		
Prowadzenie poradnictwa w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym dla: uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem, członków ich rodzin oraz osób doświadczających kryzysu, w tym z zaburzeniami emocjonalnymi	<ul style="list-style-type: none"> - ilość konsultacji specjalistycznych - ilość dyżurów psychologa i terapeuty uzależnień) 	2.1.1 Działania informacyjne i edukacyjne 2.4.1 Zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych 3.1.1 Edukacja Zdrowotna 3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa
Organizacja i dofinansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje realizatorów Programu.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających ze szkoleń 	2.2 Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii 3.1.2 Szkolenie kadr
Przeprowadzenie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych z terenu gminy Dąbrówno.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób biorących udział w szkoleniu - liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w których sprzedawcy zostali objęci szkoleniem 	3.1.1 Edukacja Zdrowotna 3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa
Przeprowadzenie szkoleń i konferencji dla osób zawodowo zajmujących się działania profilaktycznymi i terapeutycznymi.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób, realizująca działania profilaktyczne i terapeutyczne w gminie, uczestnicząca w szkoleniach i konferencjach - ilość szkoleń i konferencji 	2.2 Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii 3.1.2 Szkolenie kadr
Realizacja warsztatów i szkoleń dla rodziców z zakresu prawidłowego pełnienia funkcji rodzicielskich i przeciwdziałania przemocy domowej (wzmacnianie czynników chroniących)	<ul style="list-style-type: none"> - ilość warsztatów i szkoleń dla rodziców - liczba rodziców, uczestniczących w warsztatach - i szkoleniach podnoszących kompetencje rodzicielskie - ilość placówek zaangażowanych 	3.1.1 Edukacja Zdrowotna 3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa

	w realizację zadania	
Ścisła współpraca nauczycieli, wychowawców, pedagogów, pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, policjantów, kuratorów sądowych w zakresie przeciwdziałania przemocy.	- ilość spotkań roboczych w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego	3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa
Zadanie gminy zgodnie z ustawą PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ I EDUKACYJNEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII, W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, W TYM PROWADZENIE POZALEKCYJNYCH ZAJĘĆ SPORTOWYCH, A TAKŻE FINANSOWANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ DOŻYWIANIA DZIECI UCZESTNICZĄCYCH W POZALEKCYJNYCH PROGRAMACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH		
Realizacja programów profilaktyki uniwersalnej, w tym uwzględniających tematykę uzależnień behawioralnych, nowych środków psychoaktywnych tzw. „dopalaczy” oraz problematykę palenia tytoniu, ze szczególnym uwzględnieniem programów z <i>Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego</i> (prowadzonego przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, PARPA, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii).	- ilość realizowanych programów profilaktycznych - ilość podmiotów realizujących programy profilaktyczne - liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w programach profilaktycznych - liczba rodziców i opiekunów biorących udział w programach profilaktycznych	2.3.1 Profilaktyka uniwersalna 3.2.1 Profilaktyka uniwersalna
Wspieranie realizacji konkretnych programów profilaktycznych adresowanych do konkretnych grup (dzieci i młodzież), realizowanych w świetlicach wiejskich – realizatorzy zatrudnieni na umowę zlecenie.	- liczba osób biorących udział w programach - ilość podmiotów realizujących programy	2.3.1 Profilaktyka uniwersalna 2.3.2 Profilaktyka selektywna 3.2.1 Profilaktyka uniwersalna 3.2.2 Profilaktyka selektywna
Przeprowadzenie badań społecznych dotyczących funkcjonowania rodzin (w szczególności relacji wewnątrzrodzinnych wśród młodzieży i rodziców) z terenu gminy Dąbrówno, jako czynnika chroniącego.	- ilość przeprowadzonych badań - ilość osób biorących udział w badaniach - Raport po badaniach	2.5 monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania substancji odurzających, substancji psychotropowych i nowych środków psychoaktywnych oraz postaw społecznych i reakcji instytucjonalnych 3.4 Diagnozowanie i badanie zjawisk związanych z używaniem alkoholu
Promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia, w szczególności poprzez:	- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących	2.1.1 Działania informacyjne i edukacyjne 3.1.1 Edukacja Zdrowotna

1) realizację pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych oraz zagospodarowanie czasu wolnego 2) organizację kampanii edukacyjnych 3) organizację festynów rodzinnych 4) publikacji wyników badań dotyczących uzależnień	w pozalekcyjnych zajęciach sportowo – rekreacyjnych - ilość kampanii edukacyjnych - ilość festynów rodzinnych i miejsc organizacji - ilość publikacji prasowych, artykułów, informacji on-line o tematyce uzależnień	
Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych i informacyjnych o tematyce uzależnień.	- ilość zakupionych materiałów informacyjnych oraz literatury fachowej	2.1.1 Działania informacyjne i edukacyjne 3.1.1 Edukacja Zdrowotna
Zadanie gminy zgodnie z ustawą WSPOMAGANIE DZIAŁALNOŚCI INSTYTUCJI, STOWARZYSZEŃ I OSÓB FIZYCZNYCH, SŁUŻĄCEJ ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH		
Wspieranie działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych lokalnych organizacji pozarządowych, działających na terenie gminy Dąbrówno.	- ilość organizacji włączonych w działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	3.1.1 Edukacja Zdrowotna 2.3.1 Profilaktyka uniwersalna 2.3.2 Profilaktyka selektywna 3.2.1 Profilaktyka uniwersalna 3.2.2 Profilaktyka selektywna 2.1.1 Działania informacyjne i edukacyjne
Budowanie lokalnych koalicji działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, poprzez porozumienia z innymi samorządami, zwłaszcza z gminami sąsiadującymi.	- ilość lokalnych koalicji działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	3.1.1 Edukacja Zdrowotna
Zadanie gminy zgodnie z ustawą PODEJMOWANIE INTERWENCJI W ZWIĄZKU Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW OKREŚLONYCH W ART. 131 I 15 USTAWY ORAZ WYSTĘPOWANIE PRZED SĄDEM W CHARAKTERZE OSKARŻYCIELA PUBLICZNEGO		
Kontrola zgodności oświadczeń składanych przez przedsiębiorcę i kwoty opłaty.	- ilość podmiotów, z którymi odbyły się konsultacje i kontrola zgodności składanych oświadczeń	3.1.3 Zadania regulacyjne i zapewnienie skutecznego egzekwowania przepisów

Realizatorami i partnerami w realizacji wyżej wymienionych działań będą:

Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Dąbrówno

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrównie

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Dąbrównie

Specjaliści ds. uzależnień w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie

Gminny Ośrodek Zdrowia w Dąbrównie

Urząd Gminy Dąbrówno

Publiczna Szkoła Podstawowa w Dąbrównie

Szkoła Podstawowa w Elgnowie i Marwałdzie

Komisariat Policji w Dąbrównie

Sąd Rejonowy w Ostródzie

Porania Leczenia Uzależnień w Działdowie i Ostródzie

Lokalne organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii – Ośrodek Rozwoju Edukacji